

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"ЗАМКОВИЙ ТУРИЗМ"

Обсяг:	4 кредити ЄКТС / 120 годин
Семестр, рік	семестр 4; рік навчання – II
Дні, час, місце:	згідно з розкладом
Викладач:	Гетьманенко Анастасія Олександрівна; викладач кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний тел.	+38 (048) 68-76-93
Е-mail:	geotourism@onu.edu.ua
Робоче місце	геолого-географічний факультет, кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: телефон, ZOOM (запрошення надсилається в групу Telegram)

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом

e-mail: geotourism@onu.edu.ua

телефон: (048) 68-76-93

соціальні мережі: Telegram, Viber

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – сутність та історія розвитку замкового туризму, особливості використання та охорони історико-культурних ресурсів, зокрема фортифікаційних споруд, замків та пам'яток оборонної архітектури, організація та проведення замкових турів, значення замкового туризму для розвитку країн та регіонів.

Пререквізити навчальної дисципліни.

Ефективність засвоєння змісту дисципліни "Замковий туризм" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: "Географія туризму", "Менеджмент в туризмі", "Маркетинг в туризмі", "Основи суспільної географії", "Історія туризму", "Туристично-рекреаційні ресурси світу та України", "Історико-культурний туризм", "Географія світової культури і мистецтва", "Культурна спадщина України".

Постреквізити навчальної дисципліни.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни: "Екскурсологія", "Управління проектами в туризмі", "Організація екскурсійної діяльності", "Подієвий туризм", "Туристичне країнознавство", "Маркетинг територій", "Міжнародний туризм", "Управління регіональним розвитком туризму", "Музеезнавство".

Мета курсу – оволодіння теоретичними знаннями щодо історико-культурних ресурсів світу та України, особливостей замкового туризму і формування практичних навичок створення, організації і проведення замкових турів, охорони та використання історико-культурної спадщини, культурних фортифікаційних атракцій.

Завдання навчальної дисципліни:

- розглянути зміст і функції понять "замковий туризм", "замок", "фортифікаційна споруда";

- розглянути сучасні особливості, проблеми та тенденції розвитку замкового туризму в Україні та світі;
- проаналізувати сучасний стан збереження оборонних споруд, їх історико-культурний потенціал для використання в туристичній галузі;
- вивчити вітчизняні та міжнародні нормативно-правові акти, що направлені на охорону та раціональне використання історико-культурної спадщини регіонів;
- визначити вплив замкового туризму на збереження та розвиток місцевої культури;
- розглянути особливості планування, організації та проведення замкових турів.

Очікувані результати. У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: базові терміни та поняття замкового туризму; основні об'єкти замкового туризму по світу та в Україні; класифікацію та характерні ознаки оборонних та фортифікаційних споруд; географію середньовічних замків та фортець України різного ступеня збереженості; основні анімаційні заходи, які відбуваються на територіях середньовічних замків та фортець України та світу; досвід європейських країн в розвитку замкового туризму; процес музеєфікації середньовічних замків та фортець України; особливості охорони та використання історико-культурних ресурсів.

вміти: створювати туристичні маршрути середньовічними замками та фортецями України й світу; проводити замкові тури; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал замкового туризму різних областей України; критично осмислювати культурні події в Україні та світі; аналізувати ефективність використання туристично-рекреаційних ресурсів регіону при створенні туристичного продукту.

ОПИС КУРСУ

Методи і форми навчання:

Курс буде викладений у формі лекцій (24 год.) та семінарських занять (24 год.), організації самостійної роботи студентів (72 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Сутність та значення замкового туризму. Замки й фортифікаційні споруди України та світу.

Тема 1. Основні поняття та суть замкового туризму.

Тема 2. Фортифікаційні споруди найдавніших часів.

Тема 3. Середньовічні замки та фортеці. Унікальні фортеці України та Європи.

Тема 4. Фортифікації XIX–XX ст.

Тема 5. Розвиток замкового туризму в середньовічних замках та фортецях Карпатського регіону України.

Тема 6. Оборонні споруди й замки Волині та Поділля.

Тема 7. Розвиток замкового туризму в середньовічних замках та фортецях Півдня України.

Тема 8. Оборонні або фортифікаційні храми та монастирі України.

Тема 9. Замки Європи як туристичні об'єкти.

Тема 10. Розвиток замкового туризму в інших частинах світу.

Тема 11. Вплив замкового туризму на збереження та розвиток місцевої культури.

Тема 12. Особливості, проблеми та тенденції використання замків і фортець у туризмі. Їх охорона.

Перелік основної рекомендованої літератури

1. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08.06.2000 року № 1805-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>
2. Аніпко Н.П. Розвиток фестивального туризму в середньовічних замках та фортецях України // Теоретичні та прикладні аспекти рекреаційного природокористування в Україні. Монографія : Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. С. 188-199.
3. Безуглий В.В., Костащук І.І., Яворська В.В. Географія всесвітньої спадщини (туристичні атракції). Дніпро: ЛІРА, 2021. 528 с.
4. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.
5. Берест Р. Давні монастирі Прикарпаття. Археологічні дослідження Львівського університету. Львів: ЛНУ ім.І.Франка, 2003. Вип. 6. С. 129-138.
6. Жердьов А., Притков В. Фортифікаційні споруди у системі об'єктів туристсько-рекреаційної діяльності // Географія та туризм. 2012. Вип. 19. С. 143-149.
7. Закарпатські замки у легендах, переказах та літературних творах. Ужгород, ВАТ «Патент», 2009. 183 с.
8. Замки Західної України : Путівник / упоряд. В. Томчук. Львів : Аз-Арт, 2004. 96 с.
9. Каднічанський Д. А., Завадовський Т. Б., Каднічанська М. Я. Стан та перспективи розвитку замкового туризму у Львівській області // Географія та туризм: Науковий збірник. № 43. Київ, 2018. С. 73–82.
10. Любіцева О. О. Методика розробки турів : навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.
11. Рутинський М.Й. Замковий туризм в Україні. Географія пам'яток фортифікаційного зодчества та перспективи їх туристичного відродження. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 432 с.
12. Топчієв О. Г., Яворська В. В., Сич В. А., Коломієць К. В. Рекреаційно-туристичний потенціал: напрями систематики і кваліметричної оцінки. Навчальний посібник. Одеса : Бондаренко М.О., 2022. 280 с.
13. Шикеринець В.В. Перспективи розвитку замкового туризму в Україні. Держава та регіони. Серія Державне управління. 2012. Вип. 3. С. 92-96.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань

Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль – іспит. В обов'язковому порядку здійснюється облік відвідування студентами усіх видів занять.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточний контроль												Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль №1													
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	30	100
5	6	6	6	6	6	6	6	6	5	6	6		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (60) допускається написання реферату за темами лекційних, семінарських занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді

тестів, контрольних робіт, колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Мобільні пристрої: Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття з дозволу викладача.